

CERTIFICATIESCHEMA

voor het
TCVT Certificaat van Vakbekwaamheid

Aanpikker Bouw

Opgesteld door:

Werkkamer 4 Vakbekwaamheid Verticaal Transport d.d. 8 november 2019

Goedgekeurd door:

CCvD-Verticaal Transport d.d. 20 november 2019

Vastgesteld door:

Bestuur Stichting TCVT d.d. 3 december 2019

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting TCVT.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

INHOUD

1.	INLEIDING	3
1.1.	Algemeen	3
1.2.	Aanslaan van lasten	3
1.3.	Positie Aanpikker Bouw	3
2.	DEFINITIES	4
3.	WERKVELDSPECIFIEKE KENMERKEN	5
3.1	Active partijen	5
3.2	Risicoanalyse en afbreukrisico	5
4.	CERTIFICATIERGELEMENT	6
4.1	Doelstelling	6
4.2	Certificatieprocedure	6
4.3	Certificatiebeslissing	6
4.4	Geldigheidsduur van het certificaat	6
4.5	Geldigheidscondities	6
4.6	Klachtenregeling	6
4.7	Bezwaarprocedure	7
4.8	Register	8
4.9	Norminterpretatie	8
5.	EXAMENREGLEMENT	9
5.1	Doelstelling	9
5.2	De exameninstelling	9
5.3	Eisen te stellen aan het examenpersoneel	9
5.4	Eisen te stellen aan het examen	9
5.5	Beheer itembank	10
6	TOEZICHT	10
6.1	Medewerking aan toezicht	10
6.2	Maatregelen	10
7.	ONDERWERP VAN CERTIFICATIE	11
8.	ENTREECRITERIA	11
9.	EIND-EN TOETSTERMEN	12
9.1	Eindtermen theorie	12
9.2	Eindtermen praktijk	12
9.3	Toetstermen theorie	12
9.4	Toetstermen praktijk	15
9.5	Cesuur	17
10.	CERTIFICAAT	17
11.	WENKEN VOOR DE GEBRUIKER	18

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

1. INLEIDING

1.1 Algemeen

De Stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport (TCVT) beheert alle certificatieschema's in het kader van Verticaal Transport. Binnen TCVT wordt gewerkt aan certificatieschema's waarmee tot uitdrukking kan worden gebracht dat de vakbekwaamheid van de personen en de goede staat van het materieel voldoet aan de minimale veiligheidseisen.

Certificatie vormt een belangrijk hulpmiddel voor een effectiever veiligheidsbeleid binnen Verticaal Transport in zowel de publieke als de private sector. De volgende typen kunnen worden onderscheiden:

- A. wettelijke verplicht waarin men toetst aan wettelijke normen, bijvoorbeeld bij risicovolle beroepsactiviteiten. Het TCVT Certificaat is **het** bewijs dat wordt voldaan aan de wettelijke normen;
- B. vrijwillig, waarbij betrokken partijen afspraken maken over de invulling van algemeen gestelde wettelijke voorschriften; Het TCVT Certificaat is **een** bewijs dat wordt voldaan aan de algemeen gestelde wettelijke voorschriften;

Meer informatie is te vinden op www.tcv.nl en www.tcvt-ra.nl

1.2 Aanslaan van lasten

Veel ongevallen in het verticaal transport zijn te wijten aan de instabiliteit van de last (last valt, aanhaken, lossen en positioneren van de last, begeleiden en zwenken van de last).

Het vakbekwaamheidsprofiel van de aanpikker bouw is door Werkkamer 4 van TCVT uitgewerkt in eindtermen.

Vervolgens zijn hier de toetstermen van afgeleid. Daarna zijn per toetsterm theorievragen en praktijkopdrachten opgesteld die tegelijkertijd worden geëxamineerd tijdens het praktijkexamen.

De eind- en toetstermen en overige specifieke voorwaarden waaraan de examens moeten voldoen, zijn in het schema vermeld.

Er is gekozen voor een praktijkexamen waarin ook theorievragen aan de kandidaat worden gesteld.

Voor de algemene voorwaarden die aan de examinering worden gesteld, wordt verwezen naar het vigerende TCVT examenprotocol VT-410 (zie www.tcvt.nl).

1.3 Positie Aanpikker Bouw

De Aanpikker Bouw assisteert bij hijswerkzaamheden met een hijskraan op de bouwplaats.

De vakbekwaamheid van de aanpikker bouw betreft onder dit certificatieschema het aanslaan en afpikken van lasten, het begeleiden van lasten en het geven van signalen en aanwijzingen aan de machinist van de hijskraan, op de bouwplaats.

Hiermee is de inhoud van dit certificatieschema minder uitgebreid dan het TCVT certificatieschema Hijsbegeleider (W4- 08) en sluit dit beter aan op het kwalificeren van de aanpikker bouw (mede gezien zijn competentie niveau).

Het aanslaan verloopt volgens een vooraf vastgesteld plan. De wijze van aanslaan moet op voorhand bekend zijn, de daartoe geschikte hijsgereedschappen worden op voorhand geselecteerd.

De Aanpikker Bouw stemt voor aanvang van de hijswerkzaamheden over de wijze van aanslaan en de te gebruiken hijsgereedschappen per te hijsen af last met de machinist van de hijskraan.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

De Aanpikker Bouw:

- kan de geschiktheid van het hijsgereedschap nagaan op basis van vorm, gewicht en materiaal van de te hijsen last;
- controleert het hijsgereedschap voor gebruik op goede staat;
- zorgt ervoor dat het aanslaan van lasten geschiedt conform gebruiksaanwijzing van de fabrikant van het hijsgereedschap alsmede conform hijsinstructie van de fabrikant van te hijsen lasten, met inachtneming van de veiligheidsvoorzieningen van het hijsgereedschap (bijv. uitvalbeveiliging);
- kan de machinist hijsinstructie geven.

1.4 Inwerkingtreding

Dit certificatieschema is door de TCVT Werkkamer 4 Vakbekwaamheid Verticaal Transport opgesteld, door het CCvD-VT goedgekeurd en vastgesteld en door het bestuur van Stichting TCVT bekrachtigd.

Dit schema treedt met ingang van 1 januari 2020 in werking.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

2. DEFINITIES

Aanpikker	: Persoon belast met het aan- of afslaan en begeleiden van de last.
Bouwplaats	: Een bouwplaats is een werkplek in de bouw, infra of spoor in de meest brede zin van het woord (Arbobesluit artikel 4 1.1 lid 2a)
Centraal College van Deskundigen (CCvD)	: Het college dat belanghebbende partijen in het verticaal transport de mogelijkheid biedt tot deelname bij het opstellen en onderhouden van werkveld specifieke documenten. In casu het CCvD-TCVT.
Certificaat	: Een verklaring van een CBI op basis van de NEN-EN ISO/IEC 17024: 2012 waaruit blijkt dat een persoon voldoet aan de in dit certificatieschema gestelde eisen.
Certificaathouder	: Persoon die in het bezit is van een geldig certificaat.
Certificatieproces	: Alle activiteiten via welke een CBI beoordeelt en besluit of een persoon, product of systeem voldoet en blijft voldoen aan de normen, zoals opgenomen in het werkveld specifieke certificatieschema.
Gesuur	: De grens tussen de hoogste toetsscore waaraan een onvoldoende en de laagste toets score waaraan een voldoende wordt toegekend.
Eindtermen	: Een omschrijving van het geheel aan kennis, vaardigheden en houdingen van een specifiek vakbekwaamheid gebied ten behoeve van het toetsen van examenkandidaten.
Entreecriteria	: Criteria, zoals vooropleiding en werkervaring, waaraan de kandidaat moet voldoen om toegelaten te worden tot het certificatieproces.
Examen	: Het geheel van toets opgaven (toets vragen en/of toets opdrachten), bedoeld om de individuele kandidaat te kunnen beoordelen in de mate waarin hij of zij aan de eindtermen conform de normen voldoet.
Examencommissie	: Commissie binnen de structuur van TCVT onder wiens verantwoordelijkheid de inhoud van de examens worden vastgesteld.
Exameninstelling (EXI)	: Instelling die, op basis van een overeenkomst met een CBI en TCVT examens uitvoert conform de eisen van dit certificatieschema.
Examenprotocol	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen TCVT, de CBI en de exameninstelling.
Examenreglement	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen de kandidaat en de CBI/exameninstelling.
Examinatoreninstructie	: Bepalingen voor de uitvoering van examens in de relatie tussen de examinator en de CBI/exameninstelling.
Hijskraan	Torenkraan (vast of mobiel) of mobiele kraan (incl. autolaadkraan, grondverzetmachine of verreiker) conform art 7.6 Arboregeling.
KO	: Knock-out: onjuist antwoord op een examenvraag die direct tot gevolg heeft dat de kandidaat voor het betreffende examenonderdeel zakt.
TSJ	: TCVT Schema Journaal: annotatie op een TCVT schema.
Vakbekwaamheidseisen	: De eisen die, binnen een bepaald werkveld of een bepaalde beroepsgroep, gesteld worden aan personen met betrekking tot hun kennis, vaardigheden en houdingen inzake specifieke handelingen of taken.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

3. WERKVELDSPECIFIEKE KENMERKEN

Hijzen is een risicovolle beroepsactiviteit. Om het maatschappelijke belang (veiligheid en gezondheid van en rondom de arbeid) te waarborgen, is door de bedrijfstak gekozen voor een certificatieregeling voor de borging van de vakbekwaamheid van de aanpikker bouw (W4-09). De vakbekwaamheid van de aanpikker bouw betreft onder dit certificatieschema het aanslaan en afpikken van lasten, het begeleiden van lasten en het geven van signalen en aanwijzingen aan de machinist van de hijskraan, op de bouwplaats.

3.1 Actieve partijen

Binnen het kader van dit werkveld specifieke certificatieschema zijn actief:

- Stichting TCVT, hierna TCVT;
- CCvD TCVT, hierna CCvD;
- Werkkamer 4 TCVT vakbekwaamheid.

3.2 Risicoanalyse en afbreukrisico

Veel ongevallen in het verticaal transport zijn te wijten aan de instabiliteit van de last. De last valt, problemen met het aanhaken, lossen en positioneren van de last of met het ongewenst zwenken van de last. Dit heeft ertoe geleid dat voor de aanpikker bouw, in nauw overleg met het bedrijfsleven verticaal transport, een vakbekwaamheidsprofiel is ontwikkeld. Dit profiel betreft de aanpikker bouw, die zal worden ingezet bij (alle) hijswerkzaamheden die worden uitgevoerd met hijskranen op de bouwplaats.

De arbeidsomstandigheden voor de werknemer die regelmatig lasten aanslaat én machinisten assisteert, is als volgt te onderscheiden:

1. mogelijke onveilige situaties, waarin niet kan worden volstaan met een werkinstructie maar waar een specifieke opleiding naar aanleiding van een taak/risico analyse verplicht is;
2. situaties, waarin kan worden volstaan met een standaard procedure en taak/risico analyse voor werkzaamheden in de bedrijfstak, zoals vastgelegd in de Arbocatalogus (Verticaal transport en Bouw) .

Dit TCVT Certificatieschema is bedoeld voor de werknemer, die verkeert in arbeidsomstandigheden zoals beschreven onder 1. Meer in het bijzonder kan hierbij worden gedacht aan:

- voorbereidende werkzaamheden in relatie tot de te verrichten hijswerkzaamheden;
- keuze van het hijsgereedschap;
- last aanslaan (aanpikken) en begeleiden;
- geven van signalen en aanwijzingen aan de kraanmachinist m.b.t. de hijswerkzaamheden;
- begeleiden van de last;
- afslaan van de last (afpikken).

Personen in het bezit van een geldig TCVT certificaat machinist (resp. MK/ALK/GVM/VRK/TK/FMG of FMK) zijn automatisch gekwalificeerd als hijsbegeleider (W4-8) en als aanpikker bouw (W4-09).

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

4. Certificatiereglement

4.1 Doelstelling

Dit reglement omschrijft de procedures die relevant zijn voor het juist toepassen van het specifieke schema. Hierbij moet gedacht worden aan procedures van aanvraag, de examinering, de wijze waarop de uitslag bekend gemaakt wordt en condities met betrekking tot de certificatie, de afgifte van certificaten / verklaringen en klachtenafhandeling.

4.2 Certificatieprocedure

De kandidaat aanpikker bouw dient bij een EXI een aanvraag in voor het persoonscertificaat aanpikker bouw. Vervolgens verstrekt de EXI alle relevante informatie over de gang van zaken bij het gehele certificatieproces.

4.3 Certificatiebeslissing

De certificatiebeslissing wordt genomen door een functionaris van TCVT die niet betrokken is geweest bij de beoordeling van de kandidaten en daartoe is gekwalificeerd en.

4.4 Geldigheidsduur van het certificaat.

De maximale geldigheidsduur van een persoonscertificaat is 5 jaar. Eerdere intrekking is mogelijk indien de certificaathouder tussentijds niet voldaan heeft aan de eisen t.a.v. de beheersing van de onder 9. genoemde eindtermen (zie voor de voorwaarden 4.5).

4.5 Geldigheidscondities

Met betrekking tot de geldigheid van het certificaat worden condities gesteld. Indien niet voldaan wordt aan deze condities kan dit consequenties hebben voor het certificaat.

Deze condities zijn:

- de certificaathouder mag geen handelingen verrichten in strijd met de Arbo-voorschriften;
- de certificaathouder moet zorgen dat geen misbruik wordt gemaakt van het persoonscertificaat.

4.6 Klachtenregeling

TCVT heeft een procedure voor het indienen en behandelen van klachten over haar functioneren en publiceert deze op haar website.

4.7 Bezwaarprocedure

TCVT heeft een openbaar toegankelijke bezwaarprocedure.

4.8 Register

TCVT registreert de gegevens van de certificaathouder ten behoeve van het TCVT Personenregister. Dit register is via internet toegankelijk gemaakt.

TCVT is verantwoordelijk voor het beheer van het register.

4.9 Norminterpretatie

Het CCvD moet zorgen voor eenduidige norminterpretatie van dit certificatieschema. Toch kan het voorkomen dat er in de operationele fase verschillende interpretaties bestaan van één of meerdere in (werkveld specifieke) certificatieschema's gehanteerde begrippen.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

Mocht het gebeuren dat certificaathouders, EXI, TCVT' of andere belanghebbenden uiteenlopende definities hanteren en hierover meningsverschillen bestaan, dan moeten afwijkende interpretaties worden voorgelegd aan het CCvD en wordt de interpretatie vastgelegd in een TSJ.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

5. EXAMENREGLEMENT

Dit reglement bevat bepalingen voor de voorbereiding, uitvoering en beoordeling van examens ten behoeve van het TCVT persoonscertificaat aanpikker bouw.

5.1 Doelstelling

De examinering geschiedt onder verantwoordelijkheid van TCVT en bestaat uit een praktijkexamen, waarin tegelijkertijd ook theorievragen worden gesteld.

5.2 De exameninstelling

De exameninstelling moet het examenreglement hanteren. Hierin zijn de volgende zaken opgenomen:

1. ingangsdatum van het certificaat;
2. entree-eisen voor deelname aan het examen;
3. de aanvraagprocedure bij de CBI;
4. bevestiging van deelname en oproep;
5. identificatie van de deelnemers;
6. toelating en afwezigheid;
7. examenduur en wijze van examinering;
8. gedragsregels voor kandidaten;
9. regeling aangepast examen;
10. normen voor slagen en afwijzen;
11. bekendmaking van de uitslag door de CBI aan de kandidaat;
12. bewaartermijn van de examendocumenten zoals uitwerkingen en beoordelingsformulieren;
13. inzagerecht;
14. geldigheidsduur van het examenresultaat.

5.3 Eisen te stellen aan het examenpersoneel

Examenpersoneel moet voldoen aan de eisen zoals opgenomen in het vigerende TCVT examenprotocol VT-410.

5.4 Eisen te stellen aan het examen

5.4.1 Beslotenheid van examens

Medewerkers van de exameninstelling zorgen voor de absolute geheimhouding van de examenopgaven, voor zover deze opgaven geen onderdeel uitmaken van een publieke norm. Medewerkers van de exameninstelling hebben hiertoe een verklaring van geheimhouding ondertekend.

5.4.2 Algemene regels bij de uitvoering van examens

Het praktijkexamen wordt in de Nederlandse taal afgenomen. Indien de kandidaat het Nederlands onvoldoende beheerst, kan een alternatief examen in de Duitse, Engelse of Franse taal worden afgenomen. Het certificaat wordt afgegeven conform de taal van het examen. De kandidaat moet tijdens het praktijkexamen voldoende kunnen communiceren.

Voor de overige eisen aan het examen (locatie, middelen, etc.) wordt verwezen naar het TCVT examenprotocol VT-410.

5.5 Beheer itembank

Het beheer van de itembank geschiedt onder strikte geheimhouding door het bureau TCVT onder regie van de Examencommissie TCVT.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

6. TOEZICHT

Het doel van het toezicht is om de vakbekwaamheid van gecertificeerd personeel te borgen. De EXI is verplicht te beoordelen of de certificaathouder voldoet aan de gestelde eisen. Afhankelijk van het onderwerp van certificatie, de periode van certificatie en de risicoanalyse wordt het toezicht ingevuld.

6.1 Medewerking aan toezicht

De certificaathouder is verplicht mee te werken aan toezicht door TCVT en de Inspectie SZW. In de overeenkomst tussen TCVT en de certificaathouder worden de hiertoe benodigde bepalingen opgenomen.

6.2 Maatregelen

TCVT verwijderd de persoon uit het TCVT register indien de gecertificeerde met zijn of haar werkzaamheden, voor zover die door de certificatie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij of zij de werkzaamheden verricht ernstig gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen.

TCVT kan de persoon uit het TCVT register tijdelijk verwijderen indien de gecertificeerde met zijn of haar werkzaamheden, voor zover die door de registratie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij of zij de werkzaamheden verricht gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen.

Indien TCVT ten behoeve van haar besluitvorming over het al dan niet verwijderen van een persoon nadere informatie nodig heeft kan zij de certificatie van deze persoon lopende het onderzoek voor een periode van maximaal drie maanden schorsen.

Criteria

TCVT moet in ieder geval een onderzoek in stellen na indiening van een klacht inzake de werkwijze van de certificaathouder:

- vanuit Inspectie SZW;
- vanuit de markt, ingediend bij TCVT en/of de EXI.

Criteria op basis waarvan TCVT maatregelen moet treffen zijn de volgende.

1. Schorsen van het certificaat vindt plaats indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht. Het betreft hier een klacht over het handelen van de aanpikker bouw anders dan over onveilig handelen van de machinist waardoor de aanpikker bouw en/of derden direct in gevaar zijn gebracht.
2. Intrekken van het certificaat vindt plaats indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht over het handelen van de aanpikker bouw.

Gedurende de schorsing kan de certificaathouder de werkzaamheden, voor zover bedoeld in het onderhavige schema, niet uitvoeren.

Intrekking kan:

1. na een uitspraak hieromtrent door de rechter, en/of
2. na een advies van TCVT op een gegrond verklaarde klacht inzake het (niet)handelen van de certificaathouder m.b.t. zijn werkzaamheden, voor zover die door de certificatie worden gereguleerd, of door de wijze waarop hij de werkzaamheden verricht, ernstig gevaar veroorzaakt of kan veroorzaken voor personen en/of
3. na een besluit van de Minister.

Intrekken vindt plaats:

indien sprake is van een door TCVT gegrond verklaarde klacht inzake de onder 1 t/m 3 genoemde punten hierboven:

- Intrekken voor 14 dagen: 1^e klacht inzake punt 2
- Intrekken voor 28 dagen: 1^e klacht inzake punt 1 of 3 en/of 2^e opvolgende klacht inzake punt 2
- Intrekken voor 3 maanden: 2^e opvolgende klacht inzake punt 1 of 3
- Intrekken voor 6 maanden: 2^e klacht inzake punt 1 of 3 en/of het onrechtmatig (laten) invullen van het register.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

Deel II: normen

Deel 2 van dit certificatieschema bevat de normen die gelden voor een certificaat voor vakbekwaamheid in een werkveld. Beschreven wordt achtereenvolgens:

- het onderwerp van certificatie,
- entreecriteria die gesteld worden om toegelaten te worden tot het certificerings-proces,
- de eindtermen die gelden ten behoeve van het certificaat,
- de wijze waarop het voldoen aan de eindtermen wordt beoordeeld en gerapporteerd,
- de beoordeling die plaatsvindt bij hercertificatie,
- te stellen eisen aan het certificaat,
- geldigheidscondities.

7. ONDERWERP VAN CERTIFICATIE

Dit certificatieschema is door het CCvD TCVT opgesteld. Het betreft certificatie van de aanpikker bouw . De te certificeren vakbekwaamheid betreft het veilig aan- of afslaan en begeleiden van lasten op bouwplaatsen.

Het betreft hier onder meer:

- aanslaan van lasten
- positioneren van lasten
- begeleiden van lasten
- afslaan van lasten
- communiceren met de machinist
- keuze hijsgereedschap.

8. ENTREECRITERIA

Er gelden geen entreecriteria voor de deelname aan examinering en/of certificering van de aanpikker bouw.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

9. EIND- EN TOETSTERMEN

9.1 Eindtermen theorie

Hieronder volgt de verdeling van de eindtermen van de 10 theorievragen die tijdens het praktijkexamen aanpikker bouw aan de kandidaat worden gesteld.

De theorievragen worden door TCVT bij het examen aangedragen. Het beoordelingsprotocol is ook op deze vragen van toepassing.

EINDTERMEN THEORIE		Aantal vragen
1.	De kandidaat kan verschillende soorten hijskranen benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.	2
2.	De kandidaat kan beschrijven welke voorbereidingen op de werkplek getroffen moeten worden voorafgaand aan het hijsen met hijskranen gericht op het aan- of afslaan en begeleiden van lasten op de bouwplaats.	2
3.	De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften die gelden voor het hijsen met de hijskraan en het aan- en afslaan en begeleiden van de last benoemen.	2
4.	De kandidaat kan uiteenzetten hoe de communicatie tussen hem en de machinist of leidinggevende moet verlopen.	2
5.	De kandidaat kan hijs- en hefgeredeedschappen herkennen en de toepassing er van beschrijven	2

9.2 Eindtermen praktijk

Hieronder volgen de eindtermen van het praktijkexamen aanpikker bouw en de examenonderdelen.

EINDTERMEN PRAKTIJK
1. De kandidaat kan inzicht tonen en voorbereidingen op de werkplek treffen voorafgaand aan het verplaatsen van lasten met een hijskraan.
2. De kandidaat kan lasten aan- en afslaan bij een hijskraan.
3. De kandidaat kan communiceren met de machinist.
4. De kandidaat kan veilig werken.

Het praktijkexamen betreft de volgende onderdelen:

1. kennismaken en doornemen opdracht
2. aanvangscontrole van de hijsgereedschappen
3. afzetten werkplek
4. hijsopdracht 1 aanslaan van de last (KO opdracht)
5. hijsopdracht 2 afslaan van de last (KO opdracht)
6. hijsopdracht 3 aan- of afslaan en begeleiden van de last (KO opdracht)
7. communicatie en administratie
8. werkplek achterlaten
9. veiligheid overall (KO-opdracht).

9.3 Toetstermen theorie

1. De kandidaat kan verschillende soorten hijskranen, benoemen en de kenmerken en toepassingen hiervan beschrijven.
1.1 De kandidaat kan van de verschillende soorten hijskranen de kenmerken en functie beschrijven.
1.2 De kandidaat kan de basisbegrippen behorende bij de beroepsuitoefening uitleggen.
1.3 De kandidaat kent het begrip stabiliteit van de last.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

2. De kandidaat kan beschrijven welke voorbereidingen op de werkplek getroffen moeten worden voorafgaand aan het hijsen met hijskranen gericht op het aan- of afslaan en begeleiden van lasten op de bouwplaats.					
2.1 De kandidaat kan een eenvoudig hijsplan lezen en informatie over de werkzaamheden interpreteren met betrekking tot: <ul style="list-style-type: none"> welk hijsgereedschap nodig is, inclusief dit hijsgereedschap herkennen, de functie en manier van gebruiken omschrijven (dagelijkse controle, afkeurmaatstaven, werklastfactoren). waar de last moet worden opgepakt en neergezet (hijsroute) de communicatie met de machinist m.b.t. vlucht en massa van de last. omgevingsfactoren en lokale omstandigheden afzettingen. 					
2.2 De kandidaat kan bij de werkvoorbereiding informatie over de werkzaamheden interpreteren m.b.t.: <ul style="list-style-type: none"> het doel van de opdracht en de werkvolgorde, de plaats waar last moet worden opgepakt, de plaats waar de last moet worden geplaatst, hoe de last moet worden begeleid, de plaats waar de aanpikker het beste kan gaan staan, rekening houdend met zicht op de werkzaamheden en veiligheid. 					
2.3 De kandidaat kan (bij de werkvoorbereiding) informatie over de hijslast vergaren en interpreteren betreffende: <ul style="list-style-type: none"> het gewicht, de sterkte en de soort/afmetingen van de hijslast; de aard van de hijslast (losse delen, hijsogen, hijsseutels, personen). 					
2.4 De kandidaat kan, gegeven een situatie, de risicofactoren en maatregelen benoemen ten aanzien van de vorm, constructie, samenstelling en bijzondere eigenschappen van lasten.					
2.5 De kandidaat kan aandachtspunten noemen ten aanzien van het laden of lossen van materialen.					
2.6 De kandidaat kan aandachtspunten noemen ten aanzien van het afschermen van het werkgebied.					
3. De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften die gelden voor het hijsen met de hijskraan en het aan- of afslaan en begeleiden van de last benoemen.					
3.1 De kandidaat kan aandachtspunten benoemen met betrekking tot; <ul style="list-style-type: none"> het plaatsen van een last, het plaatsen van een last buiten het gezichtsveld van de machinist, een werkgebied waar meerdere hijskranen aanwezig zijn (aandacht andere hijsbewegingen). 					
3.2 De kandidaat kan de veiligheidsvoorschriften noemen die gelden als er gewerkt wordt in de omgeving van een hijskraan. Hierbij kan onder andere worden gedacht aan: <ul style="list-style-type: none"> zich niet onder de last begeven, zichzelf of anderen niet onnodig binnen het draaibereik van het hijskraan begeven, zich goed zichtbaar opstellen voor de machinist, zich niet tussen de last en een obstakel begeven, niet voor de last uit lopen, zich goed op de werkplek oriënteren, stuurlijn niet om lichaamsdelen slaan of over de grond laten slepen, de voorgeschreven PBM op de juiste wijze gebruiken, nooit iemand mee laten reizen met de last of aan de haak zonder geschikte werkbak, vervoer van personen met een werkbak, niet meer dan één last tegelijk hijsen, bij een windgevoelige last een stuurlijn gebruiken, voor het verplaatsen van de last losse delen op de last verwijderen. 					
4. De kandidaat kan uiteenzetten hoe de communicatie tussen hem en de machinist of leidinggevende moet verlopen.					
4.1 De kandidaat kan voorwaarden voor een goede communicatie tussen betrokkenen uitleggen, te weten: <ul style="list-style-type: none"> overleggen, samenwerken, taal. 					
4.2 De kandidaat kan de hand- en armsignalen (ex NEN 2025) onderscheiden en de beperkingen hiervan noemen.					
4.3 De kandidaat kan de werking en beperkingen van het communiceren met gebruik van een portofoon benoemen.					

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

4.4	De kandidaat kan de uitgangspunten voor het werken met stuurlijn om de last te begeleiden, benoemen.
5. De kandidaat kan hijsgereedschappen herkennen en de toepassing er van beschrijven	
5.1	De kandidaat kan, eventueel aan de hand van een afbeelding, herkennen en formuleren wat de functie is van hijsgereedschappen en uitleggen of en hoe deze conform voorschrift gebruikt moeten worden.
5.2	De kandidaat kan de afkeurcriteria, opslag- en onderhoudsregels benoemen van hijsgereedschappen.
5.3	De kandidaat kan de eigenschappen, gebruikstoepassingen en de werklast noemen en omschrijven van de verschillende soorten hijsgereedschappen.
5.4	De kandidaat kan uitleggen hoe met het juiste hijsgereedschap een constructiedeel of een schap steiger materiaal wordt aangeslagen en wordt geplaatst.

9.4 Toetstermen praktijk

1. De kandidaat kan inzicht tonen en voorbereidingen op de werkplek treffen voorafgaand aan het verplaatsen van lasten met een hijskraan.	
1.1	De kandidaat kan de gegevens van een hijsplan interpreteren gelet op: <ul style="list-style-type: none"> • plaats en afmetingen van hijslocatie en obstakels; • afmetingen, vorm, massa en zwaartepunt van de last; • soort, afmetingen, vorm en massa van het hijsgereedschap, incl. hijsogen; • vlucht en hijshoogte.
1.2	De kandidaat kan risico's herkennen m.b.t. het hijsen van een last op de bouwplaats.
1.3	De kandidaat kan de terreinomstandigheden mede vaststellen: <ul style="list-style-type: none"> • de ligging van bovengrondse kabels, leidingen en lijnen; • de plaats en afmetingen van obstakels; • de aanwezigheid van mensen en verkeer op het werkterrein.
1.4	De kandidaat kan de afmetingen en vorm van de last bepalen en de massa en zwaartepunt inschatten.
1.5	De kandidaat kan de keuringsdatum van hijsgereedschappen controleren.
1.6	De kandidaat kan de nodige visuele controles als gebruiker op het hijsgereedschap uitvoeren.
1.7	De kandidaat kan op basis van de vorm, het gewicht en het materiaal van de te hijsen last het juiste hijsgereedschap kiezen.
1.8	De kandidaat kan de gegevens behorende bij de hijsgereedschappen op de juiste wijze interpreteren.
1.9	De kandidaat kan, eventueel aan de hand van een afbeelding, herkennen en formuleren wat de functie is van hijsgereedschappen en uitleggen hoe deze gebruikt moeten worden.
2. De kandidaat kan lasten aan- en afslaan bij een hijskraan	
2.1	De kandidaat kan, gegeven diverse goederen/lasten, het juiste hijsgereedschap selecteren en met behulp daarvan de last op diverse wijzen aan- en/of afslaan: <ul style="list-style-type: none"> • kettingwerk (o.m. meer-sprongen en sluitingen), • beton-kubel, • staalkabelstrop en grommer, • hijsband (eindloos en plat), • uithouder en evenaar, • hijsklem, • vloerplatenklem, • hijsleutel, • leng, • c-haak, • palletthaak.
2.2	De kandidaat kan op basis van de vorm, massa en het materiaal van de te hijsen last de benodigde hijsgereedschappen correct gebruiken.
2.3	De kandidaat kan de in overleg afgesproken hand- en armsignalen geven, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> • een last laten hijsen. • een last laten zwenken.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

	<ul style="list-style-type: none"> • een last laten vieren. • een last laten op- en aftoppen. • een last op een (on)overzichtelijke plaats laten plaatsen.
2.4	<p>De kandidaat kan toezien op het naleven van de volgende veiligheidsvoorschriften:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwenk niet met de last over personen of objecten waarin zich personen bevinden; • laat nooit iemand meereizen op de last of aan de haak, m.u.v. de personenwerkbak; • een slinger in de last vermijden; • een last niet onnodig over obstakels hijsen; • geen onbevoegden binnen de draaicirkel van een werkende hijskraan; • niet meer dan één last tegelijkertijd hijsen; • bij windgevoelige last een stuurlijn gebruiken; • de aandachtspunten (zoals keuring, inspectie en werklastfactoren) kunnen benoemen bij het gebruik van speciale hijsgereedschappen (zoals horizontale - en verticale -platenklem, pijphaken, balkenklem, kettingtakel, rakeltakel (pull lift), staaldraadkabel (tirfor) en elektrische takel).
2.5	<p>De kandidaat kan na afloop van de werkzaamheden het werkterrein volgens de volgende voorschriften achter te laten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruikte hijsgereedschap veilig opbergen; • gebruikte afzetmaterialen opruimen.
3. De kandidaat kan communiceren met de machinist	
3.1	<p>De kandidaat kan aanwijzingen geven aan de machinist gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een last in/op een doel plaatsen; • een last tussen obstakels door manoeuvreren; • een last verticaal brengen vanuit horizontale stand en aansluitend verplaatsen en omgekeerd; • een last zijwaarts kantelen en aansluitend verplaatsen; • een last door middel van een hulpmiddel onder een opgegeven hoek brengen.
3.2	De kandidaat kan communiceren met behulp van portofoons en/of andere communicatiemiddelen.
4. De kandidaat kan veilig werken	
4.1	De kandidaat kan werk uitvoeren conform de geldende veiligheidsvoorschriften.

9.5 Cesuur

Algemeen

Het praktijkexamen moet binnen 120 minuten worden uitgevoerd.

Het examen bestaat uit 9 activiteiten. Per activiteit moet een aantal aspecten worden beoordeeld, per verrichting moet worden aangegeven of deze als voldoende of onvoldoende aangemerkt kan worden.

De kandidaat is geslaagd als de theorievragen voldoende-zijn beantwoord, activiteit 9-(veiligheid) en 3 andere activiteiten als voldoende zijn beoordeeld en er geen KO is opgelegd.

Het TCVT beoordelingsprotocol VT-412 Aanpikker is hierbij leidend.

De examiner moet altijd een proces verbaal invullen, ook als er geen bijzonderheden te vermelden zijn.

Cesuur

Het resultaat wordt in een voldoende/onvoldoende tot uiting gebracht

Certificatiebeslissing

De kandidaat wordt gecertificeerd indien hij voldoet aan de slagingsnorm.

10. CERTIFICAAT

Minimaal moeten de volgende gegevens op het certificaat vermeld te zijn:

- naam van de gecertificeerde persoon incl. geboortedatum;
- eenduidig documentnummer;
- referentie naar de normen waaraan getoetst wordt;

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019

- scope van het certificaat, inclusief de geldigheidscondities;
- de ingangsdatum van het certificaat en de datum waarop het certificaat ophoudt geldig te zijn.

Teksten:

Op het certificaat moet vermeld worden, dat TCVT verklaard dat de betreffende persoon voldoet aan de eisen uit het certificatieschema.

11. WERKEN VOOR DE GEBRUIKER

- a. Tegen dit certificaat van vakbekwaamheid kan **bezwaar** worden gemaakt. Daartoe moet binnen zes weken na de datum van verzending van dit certificaat een bezwaarschrift worden ingediend bij TCVT. In het bezwaarschrift moet worden aangegeven waarom dit certificaat niet juist gevonden wordt. Verzocht wordt bij het bezwaarschrift een kopie van dit certificaat en van eventuele andere op de zaak betrekking hebbende stukken te voegen. Beroep op de uitspraak op het bezwaarschrift is mogelijk bij het CCvD TCVT.
- b. De **geldigheidsduur** van het certificaat is vijf (5) jaar. De geldigheid van het certificaat kan worden gecontroleerd via het TCVT-register voor persoonscertificaten (www.tcv.nl).
- c. Om als certificaathouder voor **hcertificatie** in aanmerking te komen, moet worden aangetoond dat in die vijf (5) jaar (zie b.) door de certificaathouder aan alle volgende voorwaarden is voldaan:
- Na- en bijscholing gericht op de actualiteit en eventueel aangepaste wet en regelgeving:
- twee (2) scholingsdagen (4 dagdelen) zijn gevolgd bij een door TCVT erkende trainer, en
  - één scholingsdag (2 dagdelen) wordt gevolgd in de eerste 36 maanden van de periode van vijf jaar en de tweede scholingsdag (2 dagdelen) wordt gevolgd in de laatste 24 maanden van de periode van 5 jaar (deze scholingsdagen mogen zowel fysiek als in een e-learning omgeving plaatsvinden) , en
  - in de scholingsdagen zijn alle relevante wijzigingen met betrekking tot de eindtermen en actuele ontwikkelingen m.b.t. dit schema opgenomen.
  - de scholing wordt aangetekend in het TCVT-register.
- Indien de houder niet kan aantonen voldoende scholing te hebben ondergaan in de laatste vijf jaar, dan kan hij d.m.v. een praktijkexamen conform dit certificatieschema aantonen nog steeds voldoende vakbekwaam te zijn.
- d. Het certificatieschema Persoonscertificaat Aanpikker Bouw W4-09 is beschikbaar op www.tcv.nl.

Document code	vervallen versie d.d.	actuele versie d.d.	opstellen werkkamer vakbekwaamheid	goedkeuring en vaststelling CCvD-VT	bekrachtiging bestuur Stichting TCVT
W4-09	10-05-2019t	21-10-2019	8-11-2019	20-11-2019	3-12-2019